

CONSILIUL LEGISLATIV

Blocul permanent al Senatului

Bp. 760. / 28. 01. 2026

Blocul permanent al Senatului

96. / 3. 02. 2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru completarea
Legii nr. 286/2009 privind Codul penal**

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (b760/23.12.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/7201/30.12.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1262/31.12.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, în sensul instituirii a două noi măsuri de individualizare judiciară a pedepsei - executarea pedepsei la locul de muncă și executarea pedepsei închisorii la domiciliu.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„**Art. I** - După articolul 98 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi secțiuni, Secțiunea a 5¹ - a, alcătuită din articolele 98¹ - 98⁵ și Secțiunea a 5² - a, alcătuită din articolele 98⁶ - 98¹¹, cu următorul cuprins:”.

Totodată, semnalăm că, în cuprinsul dispozițiilor Secțiunii 5², două articole sunt marcate identic, respectiv cu marcajul „**Art. 98⁹**”, astfel fiind necesară revederea și marcarea corectă a acestora, precum și a elementelor structurale subsecvente, din cuprinsul respectivei secțiuni.

De asemenea trebuie revăzute normele de trimitere către **art. 98⁹**, pentru a se identifica clar care dispoziții se au în vedere, dintre cele două elemente structurale marcate identic.

5. La norma propusă pentru **art. 98² alin. (1) lit. a)**, pentru rigoarea redactării, partea finală a textului trebuie reformulată, astfel: „... care se distribuie pentru acoperirea integrală a obligațiilor civile stabilite de către instanță, afară de cazul în care partea civilă a renunțat la despăgubiri, și la bugetul statului, în această ordine”.

6. La **art. 98² alin. (2)**, pentru rigoarea reglementării și pentru integrarea armonioasă a textului în actul normativ de bază expresia „i se interzice dreptul electoral de a fi ales” trebuie înlocuită cu sintagma „i se interzice exercitarea dreptului de a fi ales”.

Observația este valabilă și pentru **art. 98⁷ alin. (5)**.

7. La **art. 98³ alin. (1)**, expresia „la un loc de deținere”, din finalul textului, trebuie înlocuită cu sintagma „în regim de detenție”.

Observația este valabilă și pentru **alin. (4)**, cu privire la expresia „într-un loc de deținere”, precum și pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

8. La **art. 98⁵ alin. (3)**, pentru precizie normativă, expresia „Dacă în același interval condamnatul a comis” trebuie înlocuită cu sintagma „Dacă în intervalul prevăzut la alin. (2) condamnatul a comis”.

Totodată, se impune reanalizarea trimiterii la dispozițiile art. 106, întrucât respectiva normă se referă la situația în care condamnatul nu a comis din nou o infracțiune.

Observația este valabilă și pentru **art. 98¹⁰ alin. (3)**.

9. Ca observație de ordin general în ceea ce privește reglementarea referitoare la executarea pedepsei închisorii la domiciliu în cuprinsul **Secțiunii a5² - a**, semnalăm că este de analizat dacă concepția proiectului nu are ca efect instituirea unei măsuri judiciare de individualizare a executării pedepsei care prezintă aspecte incompatibile cu natura unei pedepse privative de libertate.

Avem în vedere faptul că din ansamblul normelor propuse rezultă că părăsirea domiciliului este posibilă nu numai pentru anumite situații urgente sau care nu pot fi rezolvate altfel, ci și pentru exercitarea dreptului la muncă (**art. 98⁷ alin. (1) lit. a**) și **art. 98⁷ alin. (2) lit. c**) sau pentru prestarea unei activități neremunerate în folosul comunității (**art. 98⁶ alin. (1) lit. c**) și **art. 98⁷ alin. (2) lit. e**)).

O astfel de reglementare configurează, în fapt, în ceea ce privește executarea pedepsei închisorii la domiciliu, un regim juridic hibrid, mai apropiat de cel al executării pedepsei la locul de muncă sau chiar de cel al suspendării executării pedepsei sub supraveghere decât de regimul executării pedepsei în regim de detenție.

În acest context, semnalăm și faptul că dispozițiile din cuprinsul **art. 98⁶ alin. (2) lit. e**) și din cel al **primului art. 98⁹ alin. (4) teza a doua** au în vedere soluții potrivit cărora regimul mai aspru al executării pedepsei închisorii la domiciliu ar putea fi înlocuit cu un regim mai blând, respectiv executarea pedepsei la locul de muncă.

Propunem, de aceea, reanalizarea reglementării propuse, sub aceste aspecte.

10. La **art. 98⁶ alin. (1) lit. b**), pentru corectitudinea reglementării, termenul „inculpatul” trebuie înlocuit cu „infractorul”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile din cuprinsul proiectului.

La **lit. e**), pentru un spor de rigoare normativă, expresia „de a achita cheltuielile judiciare și obligațiile față de partea civilă” trebuie înlocuită cu sintagma „de a achita cheltuielile judiciare și de a îndeplini obligațiile față de partea civilă”.

11. La **art. 98⁶ alin. (3)**, pentru rigoare normativă și pentru uniformitate terminologică, textul trebuie să debuteze cu expresia „Dacă se dispune măsura executării pedepsei închisorii la domiciliul, instanța de judecată va dispune ...”.

12. La **art. 98⁷ alin. (1)**, menționăm că norma propusă pentru **lit. d**) nu îndeplinește cerințele de claritate, previzibilitate și

accesibilitate, întrucât, din formularea generică „alte activități care au legătură cu drepturile fundamentale ale omului prevăzute de Constituția României” nu se poate stabili cu precizia necesară care este sfera situațiilor în care se poate acorda permisiunea de părăsire a domiciliului. Se impune reanalizarea și reformularea normei.

13. La **art. 98⁷ alin. (2) lit. a)**, semnalăm că norma referitoare la consilierul de probațiune desemnat cu supravegherea persoanei condamnate care execută pedeapsa închisorii la domiciliu nu este corelată cu dispozițiile **art. 98⁸ alin. (1)** potrivit căruia supravegherea executării este efectuată de judecătorul delegat cu executarea și de către organul de poliție. Se impune reanalizarea și corelarea celor două norme.

14. La **art. 98⁸ alin. (1)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „și a organului de poliție” trebuie înlocuită cu expresia „și de către organul de poliție”.

15. La **alin. (1)** al primului **art. 98⁹**, pentru un spor de rigoare normativă, expresia „înaintea expirării executării pedepsei” sau în timpul executării acesteia” trebuie înlocuită cu sintagma „în timpul executării pedepsei”.

La **alin. (2)**, pentru corectitudinea reglementării, sintagma „pluralitatea infracțională” trebuie înlocuită cu expresia „pluralitatea intermediară”.

16. La **al doilea art. 98⁹**, la **alin. (1)**, pentru corectitudinea textului, expresia „înainte ca pedeapsa să fi fost executată la locul de muncă sau considerată executată” trebuie înlocuită cu sintagma „înainte ca pedeapsa să fi fost executată la domiciliu sau considerată executată”.

17. La **art. 98¹⁰ alin. (1)**, pentru rigoare și uniformitate terminologică, expresia „a achitat în integralitate obligațiile civile” trebuie înlocuită cu sintagma „a îndeplinit integral obligațiile civile”.

18. Semnalăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, se impune și completarea Codului de procedură penală cu norme referitoare la modalitatea în care se acordă permisiunea de a părăsi domiciliul - situații care sunt prevăzute în cuprinsul normei propuse pentru **art. 98⁷ alin. (1)**, precum și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal cu dispoziții exprese referitoare la modalitatea de executare a pedepsei închisorii la domiciliu.

În plus, apreciem că ar trebui ca prin proiect să se intervină legislativ și asupra art. 285 din Codul penal, referitor la infracțiunea de evadare, în sensul incriminării încălcării de către persoana care execută pedeapsa închisorii la domiciliu a obligației de a nu părăsi domiciliul fără permisiunea acordată de judecătorul delegat cu executarea pedepsei.

19. La art. II alin. (1), pentru un plus de rigoare în redactare, expresia „Prevederile prezentei legi intră în vigoare la 90 de zile de la publicarea” trebuie înlocuită cu sintagma „Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării”.

Totodată, la **alin. (2),** pentru evitarea repetiției în redactare, sintagma „prezentei legi” trebuie înlocuită cu termenul „acesteia”.

20. La art. III, având în vedere normele de trimitere la dispozițiile Codului penal din cuprinsul legilor penale speciale, al Codului de procedură penală și al legilor privind executarea pedepselor, republicarea Codului penal ar trebui realizată fără renumerotarea textelor. Propunem, de aceea, eliminarea din textul propus a expresiei „dându-se textelor o nouă renumerotare”.

Pe de altă parte, pentru rigoare normativă, expresia „precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica” trebuie înlocuită cu sintagma „precum și cu completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată”.

PREȘEDINTE
Flora VOINĂ

București
Nr. 105/27.01.2026